

TRIBUNA

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 6 luni 10 cor.
pe 3 luni 5 cor.
pe 1 lună 2 cor.
N-ri de Duminică pe un 4 cor.
Pentru România și străinătate pe un
40 franci.
Remitențele nu se lasă pe loc.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

INSERTARILE:
De un cor. garsonaj: prima dată la
bucuri, a doua oară la bucurii, a treia
oară la bucurii publice.
Adrele abonamentelor, cărți și înscrisele
nu se pot primi în Arad.
Tribuna pentru orice și comenzi
Scrieți neapărat cu se poșta.

Anul IX.

NUMER de DUMINECĂ

Nr. 27

Coaliția și Românii.

(*) »Programul coaliției în mulțimește
cu desăvârșire pe Români! Zădarnic se
frământă d'alde Mihali-Russu, ei nu vor
putea să facă pe Români să se arete ca
potrivnic ai coaliției, — scrie »Budapest»,
foaia în fruntea căruia stă Kossuth căpetenia
coaliției...

Trebue că numita foaie să crede pe ce-
lituri foarte mărginiți la minte și slabi din
cale afară în ceea-ce privește judecata. Nu
e adevărat de când chiar foile tovarășiei
politice din Budapesta invinuiău aspru Ro-
mânimea întreagă pentru-că se ia după
»d'alde Mihali-Russu» (pe când de altfel
adevărul este că Românimea nu se ia după
nimic, ci deputații Mihali-Russu, cu toți
tovarășii lor de luptă se cred datori a în-
fățișa în Dietă și preluțindeni ceea-ce este
simțul și judecata obștei române), după-
cum tot partidele maghiare din coaliție strigau
asupra deputaților români pentru-că în
n-au primit programul coaliției (proiec-
le adresă către Coroană) ci s'au înfăți-
șat cu program deosebit, s'au arătat M.
Sala că ou alte dorințe decât a d-lor Kos-
suth—Bánffy și Andrassy.

Si au alte vederi anume în ajacerea
de căpeteni, pentru care s'au întovărașit
partidele ungurești: în ce privește armata.
Românii toți, nu-s adevărat de părere că
armata împărătească și crăiască trebue dată
pe mâna Dietei în care azi e stăpân Kos-
suth, ci să rămână așa cum e! Și mai
puțin dorim comanda ungurească. Mai ales
că bine știm care e gândul kossuthiștilor:
comanda ungurească ar fi pasul întâiu a
face din oștire o unealtă cu ajutorul că-
reia să ne abată mai ușor înspre apele un-
gurești!

Român șuchiat, care să dorească așa
ceva, nu se găsește în sinul neamului nostru.

De unde-si ia, cu toate acestea, »Bu-
dapest» (dela 6 Iulie) prilejul și îndrăzneala
să scrie că Românii-s mulțumiți cu progra-
mul coaliției?!

Eată de unde.

Mai zilele trecute kossuthiștii din comi-
tatul Bihorului au ținut adunare în Oradea-
Mare. Si-au dat silință să stringă în jurul
lor și țărani români, ceea-ce nu le era toc-
mai așa greu, pe de o parte pentru-că în
România de p'acolo s'a lăsat credința că nu-
mai »balpărt»-ul (adică partidele din stânga)
luptă împotriva »kormány»-ului (a stăpânirii
din Budapesta), ear pe de altă parte pen-

tru-că în cele mai multe părți se găsesc
oameni gură-cască, gata a merge la ori-ce
tâmbălău (mai ales dacă li-se plătește dru-
mul și pe d'asupra li-se mai dă și beutura.
ba chiar — țigari domnești!). Ba în Bihor
s'a găsit și un preot român, cel greco-catolic
din Sâmbătsag, care nu s'a sfîit să scrie și
să îndemne pe toți Românii »a părtini stea-
gul lui Kossuth».

Nu e pentru întâia oară când acest
preot rătăcit încearcă să prostească și pe alți
Români. Din fericire însă, afară doar de ne-
fericiții sătenți ajunși sub păstoriarea lui, ni-
meni nu-l ascultă. Și suntem îndreptățiți că
și aceștia l'ar lua la goană dacă ar filu-
minați și li s'ar spune că ce vrea Kossuth
să facă din Români, și — prin urmare —
că la ce car vrea să-l injuge cinstul lor
— părinte.

Nimeni până acum n'a dat însemnătate
purtării lui Ardelean Jenő (cine se subscie
părintele) din Sâmbătsag. Kossuthiștilor le
trebue însă acum, cu ori-ce preț, Români!
Să poată zice că nu numai Ungurimea, dar
ea, și — naționalitatea cea mai tare ține
cu ei. Prin urmare M. Sa e dator să dea
comanda Ungurească în armată, căci așa
cere — țara!

Eată cum scriese neghioabe ale lui Ar-
delean Jenő din Sâmbătsag au ajuns prin
toate foile coaliției, eată cum părerea unui
Român rătăcit este înfățișată obștei ungurești
ca părerea tuturor Românilor și un preot
zăpăcit este pus mai presus decât al-șil po-
porului: foaia de căpetenie a lui Kossuth
scrie anume, că Românimea nu se mai ia
după de alde Mihali-Russu Șirianu, ci este
foarte mulțumită cu programul coaliției!...

Trebue că nici Ungurii nu-s încântați
însă de acest program, dacă numai prin ast-
fel de apucături crede Kossuth să câștige
lumea, ori mai bine: puterea! Programul
coaliției poate să placă celor doritori s'ajungă
la căpătuială. Românii iubitori de neam nu
pot avea nici în clin nici în mănecă cu acest
program!

Acuză respinsă. În procesul intentat d-lui
deputat dietal Dr. Aurel Vlad pentru agita-
ție, comisă prin vorbiri rostite în fața alegă-
torilor români din Binat, — tribunalul regesc
din Biserica-Albă pertractând în 5 Iulie n. es-
cepțiunile date din partea acuzatului în contra
actului de acuzare, le-a aflat destul de teme-
nice, pentru ca pe baza lor să respingă actul de
acuzare al procurorului și să sisteze procedura,
după ce nu este motiv, ca deputatul Vlad să
fie urmărit. Procurorul însă a apelat.

Un interviu desmintit. Ziarul din loc
»Aradi Hirlap» publicase în numărul dela
24 Iunie curent o convorbire, ce unul din
colaboratorii săi ar fi avut cu M. M. LL.
Regele și Regina României cu prilejul tre-
cerii Augustilor Suverani prin Arad, la in-
toarcerea din Sigmaringen.

Drept ilustrare a apucăturilor de cari
se servește jurnalistica maghiară, iată ce
scrie »Conservatorul» foaia semioficioasă a
guvernului român despre acest interviu:

»Suntem în deplină măsură a desmînți în
mod categoric cele spuse de sus zisul ziar.
Majestățile Lor, în trecerea Lor pe la Arad,
n'au văzut, nici n'au vorbit absolut cu ni-
meni și mai puțin în ori-ce caz cu un re-
porter de ziar.»

S. D. T. și criza Cinea scrisese în S. D.
T. un articol; »Bud. Hirlap» a profitat de prilej
și-a spus, că Sașii roesc a se alătura la disidenți.
S. D. T. a spus, că Sașii își au politica lor,
politică, ce lor, ca naționalitate le convine. Aceasta
o spune și în numărul de Luni.

Pretensiunile Croaților. Se anunță din Za-
greb: În cercurile partidelor opoziționale croate
de o vreme mai îndelungată se țin consfătuiri
intime în chestiunea crizei constituționale ungare.
Dezbat eventualitățile de rezolvare favorabilă ori
nefavorabilă a crizei pentru Maghiari și deși
n-au ajuns la vre-o hotărîre formală, totuși e
sigur că vor pretinde largirea autonomiei Croa-
ției, folosirea exclusivă a limbii croate la căile fe-
rate, poșta și telegraf, întrebunțarea proporțio-
nală a veniturilor de armată comund și cea mai
ardentă dorință a lor: rezolvirea definitivă a che-
stiunii Fiumei.

Candidații din Liptoszentmiklós. În fine
partidul independist a spus cuvântul de or-
dine. Alături de anticonstituționalul Lányi
și naționalistul Stodola, candidează și inde-
pendistul Mocsáry Géza, care a și început
a da raie prin cerc. Drept captatio bene-
volentiae a dăruit zece mii de coroane pen-
tru oficianții comitatenzii, cari din partea gu-
vernului anticonstituțional ar suferi vr'o
pagubă materială. Ce a vrut Mocsáry prin
asta? Să câștige doar pe Slovaci din Liptó-
szentmiklós, ori să se recomande ca inde-
pendist înfocat?

P. S. Ziarele de Mercuri spun, că Mo-
csáry nu mai candidează, fiind-că e bolnav.
Noul candidat independist e Turánszky Ta-
más.

Regatul Bulgariei. Ziarul berlinez »Klei-
nes Journal» crede, că știe, că în 2 Au-
gust se va proclama regat în Bulgaria. În
2 August 1887 adevărat a jurat principele

„Janus” institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață

pentru Austro-Ungaria.

Informațiuni in- Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lerehengasse Nr. 17. (Telefon 422.)
datoritoare dă:

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora acci- Premii eficiente.
dental capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel
și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de răz-
boi — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	11.000.000 "
Averea institutului	31.000.000 "

Ferdinand pe constituția bulgară și în Tirnova a luat în mână frânele cârmuirii.

An de an se ivește câte-un așa svon, de aceea nici acum nu-l crede nimeni, fiindcă la așa ceva nu s'ar învoi nici Austro-Ungaria, or Italia, dar nici Rusia. De altă parte Turcia nu ar sta cu mâinile în sân.

„Pol. Cor.“ a și primit știrea, că *svonul acesta e lipsit de ori-ce temei.*

Conferința interparlamentară. Conferința interparlamentară pentru arbitragiu internațional, va avea loc anul acesta în Bruxelles, la 15 August et. v. în palatul Națiunilor.

CRIZA.

Budapesta, 13 Iulie.

Se știe că ministrul președinte *Fejérvary* a fost primit în audiență la Ischl, despre care audiența s'a raportat numai atât, că ministrul s'a dus să refereze M. Sale afacerile curente de stat.

Din Viena se comunică însă, că Majestatea Sa a discutat cu privilegiul acesta și alte lucruri însemnate cu sfetnicul său. În tîiu de toate ministrul președinte l-a liniștit pe Suveran, că până-n Septembrie va fi liniște pe toate liniile. În Septembrie vor începe ear' tratativele de împăciuire. Aceste se vor dovedi și de astă-dată zădarnice, și guvernul va proroga pe urmă din nou de la pe timp nedeterminat.

Contele Zselénszky și — criza.

Deputatul Lipovei, contele Zselénszky, a turburat în zilele din urmă circuitul coaliției, prin un discurs ținut către alegătorii săi din Lipova. În acest discurs contele Zselénszky timbrează de revoluționari pe corifeii coaliției, căci vor chiar cu prețul revoluției să-și realizeze scopurile. Firește a fost huiduit rău Zselénszky pentru curajul de a spune adevărul.

Resistența pasivă au decretat-o până acum:

Comitatele: 1. Borsod. 2. Pest Pilis-Sol-Kiskun. 3. Jász-Nagykun-Szolnok. 4. Mosony. 5. Abauj-Torna. 6. Csanád. 7. Bács-Bodrog. 8. Arad. 9. Veszprém. 10. Vas. 11. Sáros. 12. Ugocsa. 13. Tárnavamică. 14. Hont. 15. Nógrád. 16. Hajdu. 17. Salagiu. 18. Baranya și

Orașele: 1. Budapesta. 2. Kecskemét. 3. Alba-regală. 4. Cinci-biserici. 5. Cașovia. 6. Cluj. 7. Sopron. 8. Debrecin. 9. H.-M.-Vásárhely. 10. Seghedin. 11. Szentes. 12. Turda. 13. Macău. 14. Virșet. 15. Szabadka. 16. Zombor. 17. Besztercebánya. 18. Pojon. 19. Fiume. 20. Kiskun-Halas. 21. Nyitra. 22. Czegléd. 23. Sătmar. 24. Ciongrad. 25. Baja. 26. Diós-Györ.

Contele Tisza — serie.

Contele Tisza István a început o serie de articole în „Az Ujság“.

Lumea politică așteaptă cu mare interes păreriile mai nouă a șefului partidului liberal. Îndeosebi ceea-ce promite Tisza: să desemne misiunea viitoare a partidului liberal.

Oradea și Tisza.

Se depeșează din Oradea: Partidul liberal în ședința de ieri a decis unanim, că din incidentul retragerii dela guvern a contelui Tisza, îl asigură despre neclintita sa încredere.

Din țara răsvrătiților.

— Revoluția Rusă. —

Pentru Rusia săptămâna asta a fost săptămâna grelelor încercări.

Focul revoluției se întinde ca și o boală

lipicioasă. *Potemkin* răsvrătită după ce a bombardat Odesa, cuib de revoluționari, a mers la orașul lui Ovidiu, Constanța să capete de ale mâncării. De aici a luat-o spre Feodosia pe care a bombardat-o, ear apoi s'a întors iarăși la Constanța, unde marinarii răsvrătiți s'au predat României libere, care, o țară a libertății i-a pus pe picior liber și i-a împrăștiat prin țară.

La lucru gata au venit deci vasele de sub amiralul Pizarevski de au luat dela România în primire pe *Potemkin*, acum hodorigit și stricat. România s'a purtat ca stat de civilizație și ordine; drept aceea toată lumea a admirat ținuta ei. Vasele ruse s'au depărtat cu *Potemkin* fără să facă cuvenitele saluturi — vecinica nerecunoștință și obraznicie rusească. Țarul, ce e drept, a mulțumit calduros regelui Carol.

Dar obraznicia rusească, a suferit și acum înfringere. Pe când imputerniciții Japoniei și Rusiei se pregătesc de drum, ca să se înțeleagă undeva, lângă Washington în privința condițiilor de pace, Japonezii au pus mîna pe insula *Sakalin*, iar Oyama, mult temut de Ruși, strînge tot mai mult lanțul impresurării în jurul armatei lui Li-nevici. Acesta nici nu știe măcar, unde se află Japonezii, iar o parte din armată i-s'a răsvrătit.

Pe când Franția s'a înțeles cu Germania cu privire la Marrocco din ceea ce se spera un război, pe când Norvegia vrea să se înțeleagă cu Svedia chemând pe tron pe un Bernadotte, rudă, ori fiu al regelui Svediei, numai la noi și în Rusia e neînțelegere.

Adecă în Rusia e curată răsminire. Cazacii din Lodz au fost puși de oameni la închisoare, în Odesa s'a ridicat și falșă cu putere steagul roșu al revoluției, ear în Moscva, în Kremlin e ferbere mare, căci căpitanul orașului *Suslov* a ajuns soartea marelui duce Sergius: a fost omorît. Acum țările Nicolae îndrăsnesc și mai mergi în vechea capitală a Rusiei, cetatea cu sute de turle, a căror aureolă scilipește din depărtare: Moscva. Maril duci vreau doar să te dea jos, iar alții, zemstvourile încă o vreau.

Tu și înaintașii tăi ați sămănat vânt, culegeți deci acum furtuna!

„Kneaz Potemkin“ predat Rusiei.

„Conservatorul“ de Marți scrie:

Eri a sosit la Constanța o escadră rusă compusă din cuirasatele Sinope și Cestma și patru torpiloare. Escadra a salutat, la sosire cu 21 focuri de tun, arborând tot-de-odată drapelul român. Crucișătorul Elisabeta a răspuns la salut arborând drapelul rusec.

Escadra rusă, comandată de contra-amiralul Pisarevsky, venea în urmărirea vasului Kneaz-Potemkin.

De locot. comandor Negru s'a dus pe bordul torpilorului 264, care intrase în port și a comunicat vice amiralului, că echipagiul lui Kneaz-Potemkin s'a predat și că vasul urmează să fie restituit Rusiei.

Restituirea vasului Kneaz-Potemkin s'a făcut — cu toate formele cuvenite.

La oara 1, 6 bărci mari ale cuirasatului „Sinope“ au transportat pe oficerii și marinarii ruși, cari trebuiau să ia vasul „Potemkin“ în primire. După ce s'au imbarcat și s'a făcut predarea de către maiorii Iorgulescu și Negru, colonelului rus

Nicolaevici, garda românească precum și trupele rusești s'au așezat pe două rânduri la pupa vaporului și au dat onorurile, scorbându-se drapelele românești, ce erau arborate; iar după un sfert de oră cu aceleași onoruri s'a ridicat drapelul rusec.

Noul echipagiu al lui „Potemkin“ s'a compune din 20 oficeri și 200 marinari luați pe de alte vase.

Cu o șalupă, având arborat drapelul amiral, a sosit și Amiralul Pisarevsky.

După ce i-s'au dat onorurile cuvenite și i-s'au prezentat oficerii români amiralului, a făcut o vizită cuirasatului „Potemkin“ care este aproape devastat de foștii marinari.

La oarele 2, echipagiul provisoriu român, a debarcat, rămânând numai 3 oficeri români, cari sunt atașați pentru a de relațiunile necesare.

Imediat după aceasta, preotul rus de pe „Sinope“ a oficiat un serviciu religios.

Contra-amiralul Pisarevsky s'a instalat pe Kneaz-Potemkin.

După o telegramă primită de un contră-amiralul Pisarevsky ar fi anunțat în mod oficial autorităților române, că așteaptă sosirea în Constanța a vaselor 12 Apostoli, Rotislav, Trisfetelni și Pobedonoszew din escadra marelui Negru dela Sebastopol.

Această știre, până în momentul pueret sa presa a ziarului, nu ne-a fost confirmată.

Trimisul nostru special la Constanța ne anunță, că plecarea lui Kneaz-Potemkin este întârziată, de care-ce vasul are nevoie de câteva mici reparațiuni și trebuie tot-de-odată să se aprovizioneze cu cărbuni și altele.

53 marinari din echipagiul său, contra-amiralului Pisarevsky.

Întreaga escadră, după toate abilitățile, va pleca Mercuri.

— 12 Iulie n.

Omorârea lui Suslov.

Moscva. Audiența înaintase bine la căpitanul orașului Suslov, când a intrat un om îniauntru și de trei-ori a puscat cu un revolver asupra lui. Primul glonț l'a ajuns în mîna stîngă, al doilea străbatînd pe lângă inimă nimeri și brațul adjutantului lui Suslov. Al treilea glonț l'a ranit pe un funcționar în picior. Suslov nu peste mult a murit. Ucigașul a fost prins și dat în mîna poliției. E om cam de 30 de ani, o bun, cu haine cam zdrămoase și murdar. Nu se știe, ce l'a îndemnat să omoreze Suslov.

Petersburg. Vestea omorării lui Suslov a produs mare spaimă la curtea țarului. S'a bolnăvit așa de rău, că acum pazea patul. Cei din jurul lui sunt foarte îngrijrați de viața lui.

Detronarea familiei Romanov.

Bruxella. Azi a sosit aici unul din comitetului revoluționar rus, *Semenov*, vrea să se pue în legătură telegrafică comitetele revoluționare din Paris și Londra și a spus, că revoluționarii au făcut to pregătirile, pentru ca mai tîrziu în August să detroneze pe Romanovi.

Berlin. „Russische Korrespondenz“ blică următoarele despre începutul mișcării constituționale în Rusia:

Adunarea zemstvourilor, ce se va întrîni în 19 Iulie în Moscva are de gând să sili pe țar, ca să dea constituție țării. Până at

un guvern provisor să ia în mână frânele cârmuirii. Altă tabără voeste, ca țarul pentru scurt timp să fie lipsit de cârmuirea treburilor împărăției, altfel vreau, ca el să fie dat jos de pe tron și un stat de stat să ocârmuiască Rusia, până-ce crește moștenitorul. Se speră, că planul acesta îl va sprigini și miliția, indeosebi garda.

Bombe și răscoale.

Lodz. Mișcarea revoluționară crește și de zi. O mare parte din Cașacii de aici sunt înușiți în prinoare.

— Ultime telegrame. —

Il duc pe Potemkin.

Constanța. Eri sara la 6 ore a părăsit Potemkin dimpreună cu celelalte corăbii portul. Mașinile și cazanele ei sunt cu totul stricate. A făcut o impresie rea, că flota rusă s'a depărtat din port fără a da onorurile cuvenite.

Tiflis. Eri după amiază pe una din cele mai umblate străzi ale orașului un tinăr a aruncat o bombă. Cinci-sprezece persoane, între cari mai mulți polițiști au murit. Atentatorul a fost un tehnic, care fu restat.

DIN ROMÂNIA.

Serbarea dela institutul Oteteleșanu. Zilele trecute a avut loc, la institutul Oteteleșanu, din com. Măgurele, jud. Ilfov, o frumoasă serbare școlară, dată în onoarea celor 15 eleve cari au absolvat școala.

Au asistat la această solemnitate: dl I. Kalinderu, președintele Academiei române, M. Vlădescu, ministrul instrucțiunii, părintele Nazarie, directorul seminarului central, profesorul Dulfu și alții.

Vizitatorii meraseră de văzură mai întâi expoziția de lucru manual a elevelor, expoziția de desen, expoziția secției de menaj a școlii, grădina de legume, cultivată de eleve, etc.

La dejun s'a servit o masă bogată, pregătită de elevele absolvente, iar după dejun elevele au cântat în cor și au dansat.

D-ra Sidonia Antonescu, a rostit o cuvântare în numele absolventelor, mulțumind d-lui I. Kalinderu pentru că a binevoit a le acorda și anul de practică, mulțumind și directorului și directorilor școlii pentru îngrijirea dată în cei 6 ani de studiu.

Scena a fost mișcătoare.

A răspuns dl ministru Vlădescu, sfătuind pe eleve să ducă cu ele la țară, toate preceptele ce au învățat și să aibă dragoste de grădina și de căsnicie. D-sa a dăruit 200 lei spre a se cumpăra câte ceva lucruri, elevelor absolvente.

Au mai vorbit d-nii Slavici, directorul școlii și I. Kalenderu.

Dl I. Kalenderu a oferit câte o rochie fiecărei dintre elevele absolvente.

Dl Aslan, a oferit 100 lei, ca premiu, celei mai silitoare dintre absolvente.

Vizitatorii au mers în urmă de au văzut parcul institutului și apoi s'au înapoiat în București.

Ce ne trebuie?

— Din o prefată. —

Entuziasm ne trebuie nouă Românilor, entuziasm și conștiință națională întâi de toate. Entuziasm care aprinde și conștiință care ține apropiate și unite inimile întregului neam.

Nu mai limba unitară și unitatea teritoriului nu sunt de ajuns. Pe acestea două le au, poate, și triburile neamurilor primitive.

Pentru aprinderea entuziasmului însă și pentru limpezirea conștiinței naționale, ne trebuie poezie. Accente, care să glorifice originea, trecutul istoric al neamului, să preamărească faptele vitejești ale strămoșilor și să insufle

mândrie urmașilor, ca să fie vrednici de părinții lor.

Pe Eleni, cel așa de împrăștiat și de apururi gata de gâlceavă între ei, i-au ținut strâns la un loc, ca pe un popor unit cu totul, două lucruri: Homer și jocurile olimpice.

Poetul celor două epopee le nutria neconștient conștiința, că sunt o singură națiune și Olimpiadele le înflăcărau entuziasmul pentru tot ce era caracteristic elen, al tuturor acelor locuitori ai risipitelor insule din cele trei continente.

Vorbele lui Miron Costin rămân de-apururi adevărate. Prin poezie începe ori ce popor să-și priceapă ființa. Prin religie își pricepe rostul lui pe lumea aceasta în raport cu cea viitoare, prin poezie rostul lui între oameni trăitori alături cu ei, dușmani ori prietini.

Cântecul învață pe oameni iubire și ură; el îi învață să plângă ori să se bucure de viață.

Poeții merg în fruntea popoarelor, precum cântăreții cu trimbiță merg în fruntea batalioanelor.

Pentru Românii dela Dunăre au făcut pe vremuri mari lucruri pentru entuziasmarea și deșteptarea conștiinței naționale cei din urmă cronicari și poeți dela Ienăchiță Văcărescu începe. Dela frumosul testament cu:

Vă las voue moștenire:
Creșterea limbii românești
Și a neamului iubire.

Și la energicele strigate de războiu ale lui Cârlova, până la înviorătoarele tânguii pe ruine ale lui Alexandrescu și Eliade-Rădulescu, până la legendarele fapte cântate în versuri de Bolintineanu și până la sguđuitorul Răsuneț al lui Andrei Murășan, câtă putere de viață a trecut din cântec în inimile noastre!

Și apoi Peneș Curcanul și toate acele înălțătoare versuri ale mult cuprinzătorului Alexandri. Și de atunci până acum și mereu de acum înainte scriitorii caută tot mai mult să se întoarcă cu inima și cu ochii spre poezia trecutului, spre partea, de unde a răsărit soarele.

Nu vor fi făcut poeții noștri pentru unirea Principatelor și pentru ridicarea României, atâta cât au făcut al Germaniei și al Italiei, pentru unitatea acestor țări, căci cu drept cuvânt se zice că poezilor lor naționali li-se datorește puterea de astăzi a acestor țări. Negreșit lor, pentru-că întâi se irală sufletul și apoi brațul; întâi resună cântecul și apoi armele, precum muzica e întâi și apoi jocul. Nu vor fi făcut atâta al noștri, dar ori-cum, cine știe cum și cât se cânta „Hora Unirii” a lui Alexandri, poate bănuși, cu ce-a contribuit și această poezie la însuflețirea inimilor și la grăbirea Unirii.

G. Coșbuc.

Didactice.

Ziua dării de samă.

Școalele populare de mult au închis ușile, au trimis pe la vetrele lor pe mititei, cari alergaseră dornici de a se lumina să asculte cuvântul înțelept al bunilor lor dascăli. Avem multe școli populare și totuși puține. Se face în ele spor și nu se face — spus-au comisarii trimiși pe la examene. Se face întru cât o samă destul de bună din vlăstarele tinere ale neamului nostru învață carte și ne dă garanța, că putem spera un viitor mai bun. Nu se face întru cât în unele comune nu toți copiii cercetează școala, așa că o parte din generațiile viitoare rămâne în vecinic întunec. Da, în vecinic întunec e omul, ce nu știe carte. Bătrânii, cari n'au avut fericirea să poată umbla la școală pot spune, ce greu e, când nu ști carte; ești asemenea vitei ce mănâncă, bea și lu-

cră fără să știe, cum și de ce trăiește. Ai, de pildă, pe cine-va departe, vrea să-și scrie ceva, însă îți ai și tu tainele sufletului tău. Cum îl vei putea scrie? Cum îl vei putea citi o scrisoare, fără să te știe nimeni?

S'apoi vedem pe toate celelalte neamuri, că cu rivă ne bună s'au pus să mănăce cartea. Să nu urmăim și noi pilda cea bună?

Carte, carte, de trei ori zic, învață, dragă Române, carte, dacă vrei, ca să mai poți trăi și fi pe lângă celelalte neamuri, căci omul cu carte are patru ochi.

În ziua sf. Apostoli Petru și Pavel s'au sfârșit lecțiile și pe la școlile mai mari, ce le avem, pe la gimnaziile. De acestea, drept, avem puține ale noastre. Foarte mulți din noi e silit a-și da copilul pe la alte școli, unde se dă învățătura în altă limbă și nu în dulcele graiu românesc.

E vorba însă, că avem câte-va și fiecine le poate cerceta; ba ar fi de dorit, ca cel puțin câți-va ani tot insul să treacă prin ele.

Din aceste școli an de an es frumoase stocuri de tineri cu carte, învățați de dorul de a-și fericii nația și neamul. Vezi, asta-i bine! Oameni cu carte ne trebuie, bărbați învățați, țărani cuminți, curați la minte și inimă: numai așa putem fi neam fericit.

Azi și-au dat samă aceste așezăminte de încumintire a neamului de munca lor de un an: muncă grea, dar frumoasă, fiind-că ținta e deșteptarea mult încercatului neam din somnul, ce-l dormia.

Au fost mari sărbători, la cari au luat parte mic și mare: școlarul s'a bucurat de munca unui întreg an, iar părintele de frumoasa și mult promițătoarea înmugurire a vlăstarului lui.

Noi ne-am bucurat de bucuria amăn-durora.

NOUĂȚI.

ARAD, 14 Iulie 1905.

— Șicane în cercul Chișineului. Ni-se comunică din cercul Chișineului, că fibirăul Csukay nu-și încapă în piele. Iscodește mereu la apucături, cu cari să șicaneze pe cei-ce n'au votat la alegere cu dânsul. Pe părintele Aurel Iancu din Zarand bunăoară, l'a citat de vre-o patru-ori, voind cu ori-ce preț să-l afle pricină. Că a ațâțat poporul, că a jurat pe oameni pe cruce, că teacă, că pungă. Pe învățătorul Lazar Oprean, l'a chemat zilele trecute, până 'n Chișineu, pentru-ce? Că... Oprean ar persecuta pe dascălul de stat Balint David. Și pentru atâta treabă, chiar adevărată de-ar fi, Oprean trebuie să-și peardă o zi, pe vreme de lucru și să colinde pela dl Csukay.

Dar oare până când n'o să se găsească ac pentru jocul d-lui Csukay?

— Noul jude cercual. În locul lui Kugler István sinucis ministru de justiție a numit jude cercual conducător pe judele cercual Babó Iván.

— Noul rege al Norvegiei. (Telegramă). Se telegrafiază din Londra, că Norvegia va chema de rege pe prințul danez Carol.

CANCELRIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.

(Lângă banca „Victoria“).

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochii. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuit.

— Noul comandant al corpului 12 de armată. Ultimul număr al foaiei oficiale aduce știrea, că M. Sa a numit de comandant al corpului 12 de armată pe generalul *Gauderer*, până acum inspectorul husărimii maghiare.

— Censura de profesor pentru școalele medii a depus-o dl. Cornel *Liuba* în Budapesta, cu succes foarte bun.

Felicitările noastre!

— Necrolog. Dl. Vasile *Goldiș*, secretar consistorial a îndurat o grea încercare. Și-a pierdut pe mamă sa, care era, după scurte suferințe a decedat.

Despre regretabilul caz primim următorul anunț funebru:

Subscriși cu inima adânc întristată, aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, trecerea din viață a mult iubitei și stimatei lor soție, respective mamă, soacră și bunică *Floarea Goldiș* născ. *Corne*, care împărțită fiind cu Sf. Taine în 75-lea an al vieții și 56-lea al fericitei sale căsătorii, astăzi în 30 Iunie v. și-a dat bunul și blândul ei suflet în mâinile Domnului.

Rămășițele pământești se vor înmormânta Vineri în 1 Iulie v. la orele 10 a. m. în mormântul din Cermieu. *Cermieu*, 30 Iunie v. 1905. Fie-l țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Isaia *Goldiș*, par. gr.-ort. român în Cermieu ca soț. Vasile *Goldiș*, secretar consistorial în Arad ca fiu. Iulia *Oprea* n. *Goldiș*, ca fiică. Ioan *Jurca*, *Isaia Jurca*, nepoți de fiică. Elena *Goldiș* n. *Luțai*, noră. Ioan *Oprea*, ginere.

Trimitem distinsului nostru amic sincere condolențe.

— Advocat nou. Dl. Dr. M. Schiau aduce la cunoștință, că și-a deschis cancelaria advocațională în Mercurea (*Szerdahely*, c. Sibiu).

— Logodnă. Dl. Traian *Popeșiu* s'a fidanțat Marți, în 11 l. c. cu amabila d-șoară *Eufrosina Aciu*. Felicitările noastre!

— Conflict ungaro-român. Conflict la hotar s'a ivit între România și Ungaria pe care *Agentia telegrafică ungară* — îl povestește după depeșile următoare:

Sâmbătă seara Românii din Poiana de lângă Petroșeni aveau joc. La joc au venit și grănițerii români dela hotar. În decursul petrecerii s'a iscat între aceștia ceartă, ear din ceartă bătae. Grănițerii au trecut hotarul, de unde la comanda unui sergent

major au slobozit foc asupra celor ce petreceau. Un om a murit, iar doi au fost greu răniți. Patrula de jandarmi, care voia să facă pace a fost prinsă. Un căpitan de jandarmi și solgăbiraul din Petroșeni au mers la fața locului să afle, ce și cum s'a întâmplat.

Mai în amănunte se povestește în chipul următor:

În 8 Iulie la hotar locuitorii din Poiana-Mărușului aveau petrecere. Unul dintre ei a trecut hotarul; acolo era o patrulă de grănițeri de opt oameni, care a prins pe omul rătăcit pe acolo.

După acest om să-l ceară au mers doi jandarmi. Dar grănițerii au prins pe jandarmi, le-au luat armele și legați cobză i-au pus la răcoare. Năcăjiți de asta cei din Petroșeni au voit să meargă în ajutorul jandarmilor. Comandantul grănițierilor a comandat atunci foc. Zece cetățeni ungari au fost nimeriți, doi au murit, iar opt acum se luptă cu moartea.

Așa povestește *Agentia telegrafică ungară*. Până ce nu avem date oficiale, ori-ce trebuie primit cu rezerva cuvenită.

— Logodnă. Dl. Virgil *Cosma* și D-șoara *Veturia Blaga* încredințată. Tornea, în 3 Iulie 1905. Felicitările noastre!

— Un părăstas în Belgrad. Rudele decedatului rege Alexandru al Serbiei au organizat un parastas în biserica Sf. Marcu din Belgrad. A oficiat un singur preot.

Printre coroane, s'a depus una de avocatul B. *Orescović*, în numele Reginei *Natalia* și alta de către diferite persoane în numele Reginei *Draga*.

Ziarul „*Narodni List*” afirmă că în momentul când preotul a pronunțat cuvintele: „Să pomenească Dumnezeu pe robii săi, Regele Alexandru și Regina *Draga*”, s'a auzit o voce strigând: „Veți fi răzbunat nefericitul Rege!”

Tot cu această ocazie a apărut în zisul ziar un articol violent la adresa regicizilor, intitulat: „Umbrei răposatului Rege Alexandru”.

— Regina *Margareta* despre Japonezi. Din Cremona se anunță, că regina *Margareta*, văduva regelui *Umberto* trecând prin oraș a vizitat pe episcopul *Bonomelli* și vorbind cu el ar fi zis, că nu peste multă vreme va pleca în Japonia, ca să cunoască pe națiunea, care atât de mult se știe jertfi pentru patrie.

— Casa lui *Capuleti*. Casa, ce a ajuns atât de vestită prin tragedia lui *Shakespeare*, voiau zilele trecute să o dărîme. În Italia s'a pornit o mișcare cu scop, ca casa să fie cumpărată. Orașul *Verona* a și cumpărat-o.

— Catastrofă în mină. Se scrie din *Bohum*: În baia *Borusia* din negrijă s'a iscat foc, care în scurtă vreme a luat proporții mari. Pe vremea aceea 287 muncitori lucrau în mină, dintre cari treizeci și șapte au perit. Numai târziu sara s'a putut stinge focul.

— În mormântarea lui *Nothnagel*. Savantul profesor, decedat Vinerea trecută, a fost înmormântat în Viena, cu deosebită pompă și între regrete generale. Între public era și ministrul de culte *Hartel*, președintele Casei seniorilor și alte somități politice și literare.

— O sută cincizeci de mii de oameni pe un chip. În Paris se scrie în timpul din urmă foarte mult despre cel din urmă chip făcut de *Van Driesten*. Chipul arată bătaia dela *Waterloo* și pe un metru pătrat sunt o sută cincizeci de mii de oameni. Când te uiți la ea de departe îți pare, ca și când figurile nu s'ar putea deosebi una de alta, dar privit chipul cu băgare de seamă, poți vedea fiecă figură mică; fiecă figură e de mărimea unei furnici; în deosebi se poate vedea figura lui *Napoleon* înconjurat de garda lui.

— Anunț. Recomandăm cu căldură atelierul de tâmplărie, sculptorie și strungărie al firmei *Ion Coliră și fiul* din Oravița, în care se confecționează temple, strane, jeturi, chivoturi, rapizi și tot felul de utenzilii bisericești cu prețuri moderate și pe lângă garanția desăvârșită.

Rețetă americană împotriva căldurii. Locuitorii orașelor mari americane au să suferă cu mult mai mult din pricina căldurii, decât noi, cei din Europa, căci în *New York*, *Chicago* e de bună seamă mai nesuportată căldura. Dar aceia oamenii de acolo se și știu mai bine apăra împotriva acesteia. Fiecare poartă haine foarte ușoare — s'a întâmplat, că preoții umblau numai în cămașă și reverendă. În pălăria, de au, poartă câte un ștergar ud. Înaintea caselor se stropește neîncetat, ear înaintea strajelor pompierești e câte un pompier, ce din o tulumă scaldă pe caii, ce

BURIC.

(Schită).

Buric e un drac de băiat; așa-l știe aproape tot satul. Și cu toate acestea nu e în sat un suflet de creștin, ca să se mai întrebe, că oare de ce la băiatul ăsta îi zice Buric. De ai încerca numai să întrebi pe un tovarăș de joc al lui, că de ce lui Buric îi zice așa, ai vedea, că se trage 'napoi căscând ochii ca un zimbet de mirare. Apoi se 'ntelege că Buric e Buric. Așa-i zice lumea. Și altcum lumea nu-i mai știe zice. Dar asta nu 'nseamnă, că Buric nu e copil de o lege cu ceilalți. Dacă însă te vei ținea de capul bieților creștini, ca să aii cu ori-ce preț dacă Buric e în adevăr Buric, apoi îți răspund, că Buric e băiatul lui Alăman. Iar dacă te vei încumeta să-i mai întrebi, că cine-i Alăman, te cred nebun și te lasă la plata Domnului. Alăman e Alăman, tată de copii, iar Buric e Buric, copil la părinți: doi oameni, pe cari îl știe toată lumea și numai tu nu-i știi.

Pe băiat l-a botezat popa la biserică Bucur și tot Bucur e scris și în cartea copil. „Dragu mami! Bucurei! Bucurelu mami! scump și drag; Bucuricu mami! dragu mami! Buric! Buricu lui Blăman. Băiatul a mai crescut, dar tot Buric a rămas. Mamei lui Buric îi părea tare rău de ceea-ce făcuse cu dragostea ei prea mare, dar acum era prea târziu. Lumea știe de Buricu lui Alăman! Nu le-ai putea scoate numele ăsta din cap cu nimica din lume. Nu-l vorbi, că și Buric, e făcut să fie cu adevărat Buric. Se răscolește pământul pe unde umblă el. Lumea ține seamă mai mult de el decât de tată său. Nu mai zice nimeni „la Dumitru Alăman” ci „la alde Buric”.

A crescut măricel băiatul, dar nimenea nu l'a știut mai Buric ca acum. Prăpădenia lui Dumnezeu! Mama lui nu știe ce să-i mai facă. Din cât l-a certat și l'a blăstămat și l-a bătut, cu nimic nu s'a ales. Alăman o mai îmbunează câte odată: „Lasă, muere, că așa îi l'a dat Dumnezeu! Vrei să scoți tu firea sădită în el?! S'o mai cuminți el, când o cunoaște neazurile lumii!” Și pe vecine le înecă veninul, când își văd copiii venind dela isprăvi făcute cu Buric. Parcă-i vezi cum vin pe marginea drumului cu Buric în frunte, cine știe de unde, și numai când îl răsbește foamea. Apoi câte unul se desface din ceată, trăneste o poartă, și iată-l acasă. Ajung la gura sau pe mână mamelor și se fac niște judecăți prin prejur de te cuprinde frica.

Băiat tocmăi așa rău de altfel nu e Buric, e numai ștrengar. Nici băiat prost nu e: După ce a intrat în curte, închide poarta binișor și s'a proprie de ușă târziu, unde măsă lucrează ceva sau gătește mâncarea: dar cum se face, că el nimereste mai mult la gătitul mâncării. Acum e cel mai astâmpărat copil. Se razimă de ușă și stă liniștit și cu minte. Mamă-sa, când îl vede, îl încarcă cu toate ocările și blestemele, pe cari le știe, dar el nu zice nici căre: „Unde mi-ai fost?!” Doamne ferește, nici o vorbă nu scoate. Nu-l vorbi, că nici măsă nu așteaptă nici un răspuns dela el. De altădată nu-l mai zice nimic, îl privește cu ochi plini de amărăciune și de venin. Cu atâta scapă Buric. Pe urmă mănâncă și el la o masă cu tată-său și cu măsă, ca. ori-ce om cinstit.

Nici nu s'a săturat bine și-i plin de neastâmpăr. Cum face, cum dregă, că-și face drum p'afară și apoi, vâști pe poartă. Nu mai vine apoi

până nu i-se face iar foame. Repede se întâlnește cu tovarășii lui, cari ca potârnichele răsar farișai de prin curți și încep câte un joc în drum că secolă tot satul cu risul, cu plânsul și cu țipetele lor nebunatice, sau es afară din sat prin dosul grădinilor și acolo încep câte le vin în cap.

Buric e alot puternic aici în împărăția lui. Că face pe ceilalți cai; îi prinde în ham de fire de himeiu câte patru înaintași, „cum umblă domnișii ăia mari”. ba vezi de multe ori și câte șase. Să-l vezi pe Buric atunci! doamne, doamne, ce mai vizitiu! Vezi ăsta-i vizitiu! Ține cu putere de frâu — năvălăși cal! — le strigă și din când în când îl arde pe câte unul cu biciul. E rău, foarte rău Buric cu caii lui. Când e vorba să scoboare, apoi ține mai cu putere, ca să nu se repeadă caii și să-și facă vânt și să se rupă hamurile. Aoleo, când se rup hamurile, apoi să vezi năcăz pe Buric! Ce mai înoadă, ce mai desnoadă, ce ceartă pe cai, și ce năcăz mare pe el, când se 'ntâmplă câte un cal așa de 'nțelept ca să răspundă pe limba omenească! De multe ori bagă de seamă Buric singur că „calu ăsta” d'ăia sare mereu, pentru că nu e locul lui acolo, și de odată-l vezi pe cal că, cu gând să scape de biciu, cere să-l mute înainte și atunci moare Buric de năcăz, că iar vorbește calu. Sufletul lui Buric e plin de mulțumire, când caii lui se hotărăsc să meargă bine și când o ia pe drumul mare prin praf, se uită lumea la ei ca la nimenea.

La câte-un cal se întâmplă să-i sară câte-o potcoavă — ca la ori-ce cal potcoavele nu sunt vecinice și chiar, dacă n'ar sări, trebuie să-i sară odată, asta o știe Buric — și apoi să vezi năcăz: ridică piciorul și bate, bate cu putere, dar calul sare, scutură din picior că-l aruncă pe Buric de

tre. Și societățile pentru apărarea animalelor poartă grija mutelor ființe. Ambulanțe sunt pretutindenea, ca să poată da întâiul ajutor celor ce li-se face rău de arșița soarelui.

Cele mai multe îmbolnăviri prin arșița soarelui (insolații) s-au întâmplat sara în odăi, când oamenii dorm în aer înfundat. De aceea iarăși și iarăși se predică vara oamenilor, aer curat, curent puternic în odăile de dormit și foarte puține băuturi alcoolice.

Lucrul din urmă s'ar putea observa și în Europa. Nu beți nimic! să fie nizuința fie cărui țaran, care lucrează în arșița soarelui.

— Copilul și porcul. Țărâna Vajda din Had-haz și-a închis în oodă porcul și copilul de trei ani și-a plecat la lucru. Nu peste multă vreme auziră vecinii în odăi strigăte și plâns înfricoșat. Băgându-se în lăuntru aflară pe copil zăcând plin de sânge. Porcul îi rupsesse o mână.

— Călătorie de nuntă, ori nimic. Un ziar din Paris a întrebat pe cetitoare, dacă sunt pentru, ori împotriva călătoriei de nuntă. În unul din numerii din urmă aduce la cunoștință, că la nici o întrebare nu i-au răspuns așa de multe cetitoare, ca acum și că toate au zis, că nu le trebuie călătorie de nuntă.

E pagubă, că nu a pus întrebarea aceasta domnișorul; ele de bună seamă toate ar fi fost pentru.

— Mobilizarea armatei franceze în 1870 și acum. Cu prilejul neînțelegerilor dintre Franța și Germania să ne aducem aminte de mobilizarea armatei franceze în 1870 și să vedem, cam în ce fel s'ar putea face astăzi mobilizarea armatei franceze? În 1870 nici un drum de fier nu ducea de-a dreptul din launtrul Franței, până la hotare germane. Toate trupele au trebuit să treacă prin Paris, prin ce s'a perdut timp mult. Din Paris ducea până la hotare un drum de fer cu linii duble și alte două drumuri cu câte o linie simplă. Pe linia dublă dintre Paris și Strassburg mergeau zilnic 48 trenuri (24 încolo și 25 îndărăt); pe liniile simple mergeau numai 36 trenuri la zi (18 încolo și 18 îndărăt). În zece zile s'au transportat pe aceste linii 106 oameni. Acum sunt 13 linii duble din care unele directe. A 14 linie, tot dublă este menită pentru transportarea proviantului. Pentru transportarea unui corp de armată se cer 120 trenuri, pentru transportarea a 13 corpuri de armată 13—120—1560 trenuri; iar socotind și dusul și întorsul 3120 trenuri. După datele aceste putem face socoteală, că în timp de o săptămână Franța ar putea trimite la hotarele germane o armată de peste 400,000 oa-

menți. Mobilizarea armatei germane s'ar face cu o zi ori două mai degrabă, prin ce Germanii ar putea să înceapă mai iute ofensiva. Dar francezii au la hotare o perdea deasă de întărituri între Verdun—Tul—Epinal și Belfort, de sub scutul cărora primele trupe franceze ajunse la hotare ar putea să privească fără nici o teamă în fața unui număr mult mai mare de germani. În timpul mai nou se credea între militari, că față de armele de astăzi fortificațiile nu ajung aproape nimic și că un atac, ori două zdrăvene ar ajunge pentru a le lua. Toate presupunerile aceste au fost date de gol foarte urât prin luptele fără seamăn de sângeroase, care s'au dat sub Fort-Scharn. Armata germană e de un milion de oameni și prin chemarea rezervelor s'ar urca la două milioane și jumătate. Armata franceză ar fi cam cu $\frac{1}{2}$, mai puțină, având francezii mai puține rezerve.

— O anecdotă picantă. Saturday Review povestește o anecdotă foarte picantă, al cărei erou a fost un atașat al ambasadei engleze din Petersburg.

Atașatul în chestie era poftit la masă la Palatul de iarnă, când îi pică din mână un pahar de vin roșu pe fața de masă.

În Anglia, pe se întâmplă asta, îi strigă Țarul din capătul celalalt al mesei.

— Ah! da, răspunse atașatul, dar în Anglia asta nu se observă.

Si non e vero...

— O înmormântare originală. O înmormântare originală a avut loc la Chamtam în Anglia. Un oarecare Saylor era mare amator de câni. El dispuse înainte de a muri, ca cociugul său să fie urmat „întâiu de cei 52 de câini și apoi de către membrii familiei sale”. În aceste condiții cortegiul n'avea decât să fie imposant. După ceremonie s'a servit decât un copios dejun, precum și celorlalți invitați.

Singurul lucru ce rămâne de elucidat acum, este de a se ști: câinii au mâncat resturile mesei „celorlalți invitați” sau... din contră.

— În fie-ce zi se poate căpăta bere proaspătă de Schwehat și mincări admirabile în restaurantul lui Kovats și Novotny.

Cronică judiciară.

§ Lupta cu jandarmii. S-a întâmplat acum un an, în 15 Aprilie: la o ceartă în o circimă din Micălașa câți-va feciori s'au bălut cu jandarmii.

Era o după-amiază frumoasă. La jocul din circimă lui Kis Ferencz a venit și Tudor Nucu,

ce de mult trăia în dușmăniă cu Petru Păcurar, Sava Nadabau, Floare Soaie și Tudor Bugar.

Din întâmplare Nucu s'a lovit de Păcurar, care l-a palmuit, la ceea-ce și ceilalți dușmani începură să l bată pe Nucu, de a bolit 8 zile.

Nucu a arătat pe bătași la jandarmi, cari le și porunciră să vie la cancelarie. Aceștia nu s'au supus, iar când au venit jandarmii după ei s'au dus în casa lui Păcurar, unde fie care și-a luat în mână ceva, cu ce să loviască pe jandarmi. Când s'a băgat înăuntru un jandarm, acela s'au îndreptat împotriva lui cu ciomegile, la ceea-ce le-a ajutat și Sava Păcurar.

Eșind jandarmul în uliță și mulțimea mare de curioși Vasile Tul și Petru Păcurar lua câte o lopată și lovi pe jandarmi în cap, la ceea-ce și ceilalți începură să-i loviască: jandarmii au fost bolnavi 8 zile.

Bătașii deci au fost trași în cercetare. — Judecătoria militară mai înainte spusese, că jandarmii s'au amestecat pe nedrept; de aceea Marți la pertractarea procesului fură toți pedesiți cu câte o lună închisoare.

Invitări și petreceri.

Comunele biser. ort. rom. Giula-maghiara și germană cu concursul Corului teologilor din Arad sub conducerea profesorului de muzică Trifon Lugoianu arangiază în teatru de vară și sala cea mare a grădinii publice din Giula Duminecă, la 10/23 Iulie 1905 cu ocazia adunării generale a reuniunii învățătorilor români dela școalele confes. române din protopopiatele aradare I—VII, concert împreună cu petrecere cu joc. Începutul precis la 8 oare seara. Bilet de intrare: Loge cor 5.—, parter și primul 1.— cor.—, parter și primul 5.—10 cor. 1.60, parter celelalte locuri cor. 1.20, galeria cor. 1.—. Suprasolviri să primesc cu mulțumită la adresa părintelui paroh Petru Biberea, președintele comitetului arangiator în Giula-germană și se vor cvita publice. Biletele îndreptătesc și la petrecere. *Programa concertului*: I. T. Lugoianu a) Unule răscur... b) Pre tatăl... c) Stânt... d) Pre tine te lăudăm... II. Lachner, Farul. Wachmann, Floare, Ioricea. Abt, Serenadă. G. Dima, Detunata. Böniche, Coroana cufundată. Neubner, E prima azi. III. T. Lugoianu, a) Ca te mândreț b) Frunză verde foi mărunte. c) Spune-mi mândro. d) Fă-mă Doamne. e) Ca la Breaza. IV. Heinze, O seară în reuniunea de cântări din Strengărești cu acompaniamente pian. În pauză se vor juca jocurile naționale „Băluta” și „Călușul”.

colo până colo; dar' dacă se întâmplă să arunce atât de tare din picior, ca să-l lovească pe stăpân, sau o fi calu atât de rău, ca să-i mai strice hamurile, apoi trăneste și hamuri și biciu: „Nu mă mai joc!” Destul îl roagă pe urmă ca să se stăpân, ca să-și joia drepturile, dar' Buric nu vrea „să se mai joace”.

Ce-l trăsnește-n cap odată lui Buric! Știa el, că-n luncă sunt atâția șoareci, dar' pe pisica lor el nu o vede cu șoareci, decât la zile mari; și de câte-ori a fost el cu copii vecinilor în luncă omorau atâția șoareci, că s'ar fi putut sătura toate pisicile din sat.

A pus el ceva la cale în capul satului. El s'a repezit în spre casă, ear' toți ceilalți au rămas așteptând nerăbdători la cotul unei grădini. N'a trecut mult și iată-l pe Buric în fugă pe marginea drumului, strângând în sân pisica lor, care își scosese capul afară și se lupta să iasă. Ceilalți, când văd pisica și aud miorlăit, încep să sară de bucurie, de-și pierd călcăile.

Buric merge înainte, ear' ceilalți tot în fugă în jurul lui. Au cuprins tot drumul cu ceata lor. Îi vezi mergând cu pas iute, cu ochii îndreptați la pisica din sânul lui Buric împiedându-se unul de altul. Nici unul dintre ei n'a mai văzut pisică săturată cu șoareci, și acum pot vedea, și asta nu e lucru puțin.

— Așa, Buric, că mie mi-o dai s'o ții până ești prinde voi șoareci.

— Par'că ea nu știe să prindă! zice ceilalți cu grabă.

Buric nu zice nimic. Tremură cu grijă și de curiozitate, că oare ce-o face pisica, cum o să mănânce și cât o să mănânce.

Un lucru îl supără pe el: Pisica nu s'a-

stăpăra-n sân. Cu cât se îndepărtează de sat, cu atât mai îndrăcită se face. Mereu se svârcolește și îl sgârăie mereu. Buric se strâmbă și nu zice nimic.

Dela o vreme însă vede și el, că nu mai merge. Pisica miorlăie tare năcăjită și-l face numai larg pe sân. O țiri afară; dar' acum fiind la vârg, pe lângă ea și-a înfipt ghiarele în mâinile lui, a început să-l și muște.

N'a mai avut ce ră face: Pisica a lăsat-o d'a fuga peste câmp, drept spre casă; câțiva copii s'au repezit după ea, ear' ceilalți au rămas zăpăciți, uitându-se pe urma pisicii, care fugea mâncând pământul. Asta e mare pierdere! Dacă nu spune nici unul acest lucru, apoi îl poți celi pe fața tuturor. Acum văd ei, cât prețuiește o pisică. Și fiecare are acasă cel puțin una!

S'au strâns împrejurul lui Buric, care e năcăjit foc, nu atât de mult pentru urmele ce i-le-a lăsat pisica pe mână și pe piept, ci pentru-că i-a scăpat din mână, mai cu seamă, că nu mai era mult până la locu cu noroc.

Totuși ei nu s'au oprit în drum: Când omul vrea să isprăvească o treabă, nu trebuie să se impede de ori-ce buturugă, și asta o știu băeții bine.

Când lumea se întoarce dela munca câmpului, atunci și Buric intră în sat cu ceata lui. El e cu capul gol. Păria și-o ține cu multă pară vârată sub cămașă. Cu o mână o ține strâns la gură, ear' cu alta ține astupată spăr-tura dela fund. De-ar știți mamă-sa acum cu ce are să-i iasă înainte, ar sări ca mușcată de șarpe!

Ea vine dela fântână și se miră foc, ce-i

atâta puzderie de copii la poarta ei. A înțeles ea, că așteaptă vre-o ispravă d'a lui Buric, căci Buric nu e între ei. Când au văzut-o însă copii, au fugit în toate părțile, răzând ca niște vinovați.

Când a intrat în casă a rămas lemn fără ca să poată zice o vorbă. Niște șoareci mari furnică alergau prin casă, ear' Buric, cu mături în mână, urcat pe un scaun, lovește și amenință pisica, care stă sus pe sobă nemișcată, cu coada fuilor de groaza șoarecilor.

Ce-a pățit atunci Buric: O poveste pe care o știe tot satul. A mâncat... Auleu, ce bătae a mâncat Buric atunci! A plâns, a plâns cât n'a mai plâns odată în viața lui.

Buric stă culcat pe treptele pridvorului: obosit de bătae și de atâta plâns și mai plânge și acum pe infundate. Copii mulți stau strinși pe la poartă: Unii rid de pățania lui, dar cei mai mulți îl îmbunează pe Buric. Se simt atât de străini fără el: Nu pot să înceapă nimic fără Buric. Cu obrazii vâriți între lații pământului se uită cu milă și vorbesc blând lui Buric, chemându-l rugător să iasă.

La porțița din gardul, care desparte curtea lor de a vecinului, sunt alți copii. Mama lui Buric eșie în curte și înfrunta pe copiii, care păzeau la poartă.

Nu știu, ce a avut ea în grădină, că și lor le-a dat mâna să deschidă poarta. S'au apropiat. S'a deschis și porțița dela gardului vecinului și glasuri rugătoare și glumețe au tăbărit pe Buric: „Mă Buric, mă!” „Buric: N'auzi, Buric!”

Convocare.

Adunarea generală a XV-a a Reuniunii noastre învățătorescilor se va ține în Giula (comitatul Bichiș), Duminică și Luni în 10/23 și 1/24 Iulie a. c. cu următoarea programă:

Sedința I-a. 1. La 6 ore a. m. part. la „Utrenie“ în bis. par. din Giula-germană.
2. La 8 1/2 ore a. m. part. la „Sf. Litur.“ în bis. par. din Giula-maghiară.

3. După chemarea Duhului Sfânt, deschiderea adunării generale.

3. Constatarea prezențelor și susceperia membrilor noi.

5. Presentarea rapoartelor și esmiterea comisiunilor.

6. „Un monument“, disertațiune de Sever Secula.

7. „Reforme în învățământul nostru confesional“ disertațiune de: I. Roman.

Sedința a II-a. 8. „Melodia sunetelor vii“, după Gabel disertațiune de: I. Moldovan.

9. „Pedepsele corporale“, disertațiune de: Ersilia Cadar.

10. „Terminologia Matematicii“, disertațiune de: Traian Givulescu.

11. „Necesitatea cunoștinței și ambiției în activitatea învățătorului“ disertațiune de: Ioan Roșu.

Sedința a III-a. 12. „Iubirea prea mare ca defect în educațiune“, disertațiune de: G. Petrescu.

13. „Societatea de consum“, disertațiune de Patriciu Covaciu.

14. Rapoartele comisiunilor.

15. Propunerile și interpelări.

16. Alegerea locului și fixarea timpului pentru adunarea proximă.

17. Apel nominal și legitimarea certificatelor de prezență.

18. Alegerea comisiei autentificatoare.

19. Inchiderea adunării generale.

Arad, din ședința comitetului ținută la 25 Iunie (8 Iulie 1905)

Iosif Moldovan,
vice-președinte.

Dimitrie Popovici,
secretar general.

Programa concertului: I. T. Lugoian: a) „Unule născut.“ b) „Pre tatăl...“ c) „Sfânt sfânt...“ d) „Pre tine te laudăm...“

II. Lauchner: „Faurul“. Wachman: „Floare, floricea“. Abt: „Serenadă“. G. Dima: „Detunată“. Böniche: „Coroana cufundată“. Neubner: „E prima azi“.

III. T. Lugoian: a) „Calea mândrei“. b) „Frunză verde fol măruntă“. c) „Spune-mi mândro“. d) „Fă-mă Doamne“. e) „Ca la Breaza“.

IV. Heinze: „O seară în Reuniunea de cân-“

„Hai să ne jucăm!“ Lasă, mă, nu mai plânge!“
„Auzi, Buric! Nu mai plânge, Buric!“

Buric nici n'a mișcat capul. Nu-i vorbă, că de plâns isprăvise el.

A prins unu să-l miște:

„Hai, mă Buric, scoală-te, mă! Ei, mă Buric, ce om ești și tu! Hai să ne jucă de-a hoții; tu să ne fii căpitanu!“

Toți îl roagă acum și mai mari și mai mărunți:

„Buric! Scoală, Buric!“

„Mă Buric, mă!“

„N'auzi, Buric! Coală-te, Buric!“

„Mă Buric, mă! Coală-te, mă Buric!“

Cu chin cu val s'a urnit Buric și-a pornit-o spre poartă, frecându-și ochii lui plânși, iar droaia de copil aleargă în jurul lui, ciripind vesel vorbe de joc:

„Si eu, Buric. Așa-i!“

„Așa-i, Buric, că și eu mă zoc!“

Mama lui Buric venea din spre grădină. S'a oprit în loc. Fața i-s'a înduioșat și două boabe mari de lacrimi i-au picat din ochi.

În capul lui Buric însă un gând se frământă și nu se deslușește: De ce pisica n'a vrut să mănânce șoareci? *Romulus Cioflec.*

CUGETĂRI.

Sunt timpuri când ori-ce portret devine o satiră și când istoria e o acuzare.

G. Flaubert.

tări din Ștregărești“, cu acompaniament de pian. — În pauză se vor juca jocurile naționale „Bătuta“ și „Călușorul“.

Bilet de intrare: Loge 6 cor., parter șirul 1—b 2 cor., parter șirul 5—10 1.60 cor., parter celelalte locuri 1.20 cor., galeria 1 coroană. Suprasolviri se primesc cu mulțumită la adresa părintelui Petru Biberea, președintele comitetului arangiator în Giula-germană și se vor evita publice.

Informațiuni: Plecarea învățătorilor și a oaspeților, în frunte cu comitetul reuniunii, din Arad, va fi Sâmbătă în 9/22 Iulie, cu trenul de 11 ore.

Sosirea și primirea reuniunii în Giula la 2 ore p. m.

După sosire încauștirarea.

La 7 ore convenire în grădina publică din Giula.

Duminică după prima ședință prânz comun în sala mare a grădinei publice.

Duminică seara la 8 ore concert împreună cu petrecere de joc aranjat de comitele bis. Giula maghiară și germană, cu concursul teologilor din Arad, în onoarea și favorul reuniunii.

Luni după ședința III-a la 11 ore a. m., convenire de despărțire în grădina publică și plecare spre casă.

Pentru cvarțir și banchet să se însinue fiecare participant la domni învățători Iosif Ivan, ori Ioan Ionescu secretarii comitetului arangiator din Giula.

În cât vom primi dela direcțiunile căilor ferate certificate pentru călătorie cu favor, vom trimite ad personam fie-cărui membru câte un exemplar. Cel ce au lipsă de mai multe certificate de călătorie să se adreseze v. președintelui Iosif Moldovan, în Arad

Bibliografie.

A apărut: „Transilvania“ și Analele Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. Nr. III. (Sibiu Maiu—Iunie 1905). An. XXXVI. Sub directoratul Dr. C. Diaconovich, cu următorul sumariu:

Transilvania. Un registru al românilor de carte și de inimă din anul 1820, de Virgil Onițiu pag. 121—123. Seceta din 1904 și planetele. de Dr. Ambrosiu Cățianu pag. 133—136. Câteva date istorice privitoare la Banat și românii din Bănățeni, de N. Dobrescu pag. 137—145. Repertoriu bibliografic al producțiunii literare române din țară pe anul 1904 pagina 145—155. Literatură știință și artă: Academia Română pag. 155—159. Cronica: Înștiințare pag. 159—160. Bibliografie: Anunț literar pag. 150. O rectificare pag. r10.

Analele. Proces verbal din 18 Maiu 1905. Ședința VI a comitetului central al „Asociațiunii“ pag. 49—60. Proces verbal din 13 Iunie 1903. Ședințe VII al comitetului central al „Asociațiunii“ pag. 60—66. Regulament pentru folosirea localităților din palatul Muzeului „Asociațiunii“ pag. 67—68. Expoziția Asociațiunii pag. 68. Convocare 69. Concurs pag. 69. Contribuiri pentru Muzeul istoric și etnografic pag. 70.

Apare în 6 numere pe an (la finea lunilor Februarie, Aprilie, Iunie, August, Octomvrie și Decemvrie). Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria 10 coroane, pentru străinătate 12 franci. Direcțiunea: Sibiu (Nagyszeben) strada Morit Nr. 6.

CONVOCARE.

După-ce tribunalul reg. din Beciche-recul mare prin decisiul său Nr. 5404 K/1905 ne provoacă să modificăm § 55 din statute privitor la cupoanele de acți, cari, conform legii din 1881 art. XXXIII § 40, nu se prescriu în 3 ani, ci în 6 ani, domni acționari ai institutului de credit și de economii „Agricola“ societate pe acți în Ecica, sunt convocați prin aceasta la *adunarea generală extraordinară*, ce se va ține în Ecica la 30 Iulie 1905, la 10 ore a. m. în localul institutului.

Obiect unic: *Modificarea § 55 din statute în conglăsuire cu legea.*

Diracțiunea.

ECONOMIE.

Arad, 14 Iulie.

Secerișul. Secerișul a început în țeara întreagă și după vestile ce sosesc recolta este bună, atât cantitatea cât și calitatea. În urma ploilor mari, prin unele ținuturi grăul a fost culcat, prin ce a suferit calitatea. — Cucuruzul, mai ales cel din vreme pus, e foarte frumos.

Băncile române din Transilvania și Ungaria. Dl Constantin Popp, autorul broșurei cu numele acesta, drept rectificare la obiecțiunea ce i-am făcut că a pus „Victoria“ la urmă, care loc nu se justifica nici prin mărimea nici vechimea institutului și nici măcar prin ordinea alfabetică pentru-că nici celelalte, nu urmau după ordine alfabetică, ne comunică spre orientare că a luat pe rind băncile mai de frunte: 1) din Transilvania, apoi 2) din Banat și în fine 3) din Ungaria propriu zisă. Între acestea din urmă și după ordinea alfabetică „Victoria“ vine la fine.

Luăm act!

Populația urbană și cea rurală. Un economist italian a cercetat să vadă, care e proporția între locuitorii orașelor și cei ai satelor din diferite țări și a ajuns la următorul rezultat:

Populația		
Țări	Urbană	Rurală
Austria	9,993.036	16,157.672
Francia	15,025.812	23,492.153
Danemarca	958.905	1,490.635
Bavaria	2,448.037	3,228.020
Statele-Unite	30,688.322	45,073.846
Germania	30,636.075	25,764.103
Prusia	19,144.609	15,320.900
Belgia	6,023.468	1,670.080
Anglia	25,058.356	7,469.488
Scoția	3,586.294	885.889

Din acest tablou se vede că proporția ruralilor e de 61% în Francia, 46% în Prusia și 45% în imperiul german, și numai de 24% în Belgia și 23% în Anglia, ceea ce ar însemna că Anglia, Belgia și Prusia sunt țările cele mai industrializate.

Organizarea economilor mici. „Reuniunea economică din comitatul Timișorii“ în ultimul său raport anual arată că 44 de cercuri economice au înființat în acel an. Organizarea aceasta e favorizată și de „Reuniunea agricolă din sudul Ungariei“, care număra peste 10,000 membri. Cercu-ful de activitate se estinde peste 4 comitate. De ea se țin 183 cercuri economice, 120 reuniuni și 30 filiale.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 14 Iulie. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Octomvrie 1905 (100 clgr.)	15'32—15'34
Secară pe Octomvrie	12'44—12'46
Orz pe Octomvrie	11'20—11'22
Cucuruz pe Iulie	15'84—15'86
Cucuruz nou 1906	10'70—10'72

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Octomvrie 1905	15'44—15'46
Secară pe	12'54—12'56
Ovăs pe Octomvrie	11'22—11'24
Cucuruz pe Iulie	15'12—15'14
Cucuruz nou 1906	10'68—10'70

Plata din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măști metrice grâu cor.	17.00—17.40
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15.30
Semnare nominală secară:	14.68—14.70
„ „ orz:	14.60—14.80
„ „ ovăs:	13.60—13.80

Plata din Aradul-nou.

S'au vândut:	
300—340 măști metrice grâu cor.	7.80—8.00
180—250 „ „ cucuruz	7.40—7.50
Semnare nominală: secară	7.00—7.10
„ „ orz:	5.20—5.30
„ „ ovăs:	6.50—6.60

Prețul alcoolului în Arad.

Atcool rafinat în mare	cor. 158—
„ „ „ mic	„ 160—
„ brut „ mare	„ 156—
„ „ „ mic	„ 158—

Bursa de bucate din Timișoara

70—100 klg.	Cor.	15.40—15.50
80— " "	"	15.50—15.60
100 " "	"	13.30—13.40
mercantil 100 klg.	"	10.20—10.30
cernut " "	"	12.50—12.60
cruc vechiu " "	"	12.70—12.80
nou " "	"	15.30—15.40

Tirgul de porci din Köbanya.

De prima calitate ungara: Bătrâni grei păca în greutate peste 400 chigr. 139—140 bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300 chigr. — fil.; tineri grei în greutate peste chigr. 140—141 fil.; Calitate sârbească: grei, chea peste 260 klg. 142—143 fil.; mijlocii chea 240—260 chigr. greutate 141—142 fil. până la 240 klg. 142—143 fil.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

Petru Cociuba, Kurtaker Nr. 248. Am primit pr. abonament pe II sem. 1905.

Constantin Valea, Borosineu. Am primit 2 pe II sem. 1905.

Constantin Cherdu, Iam. Ai plătit până acum corobane.

Modistărie română!

An onoare a atrage atențiunea damelor române din loc și provincie asupra

Atelierului de modă

Am deschis în strada Déak-Ferencz Nr. 4 în care pun la dispoziția damelor române mare asortiment de pălării gata din Paris pentru dame și fete cu prețuri foarte modeste.

Primesc și servesc prompt și ieftin transformări și decorări a tot felul de pălării de dame pentru toate anotimpurile conform modelor celor din nouă.

Cu stimă:

Agatia Ursu.

CELE 12 LUNI.

— Basn beem. —

O țărăncă rămăsese văduvă cu două fete, mai mare, care era fată vitrigă, se numea Dobrunca; pe cea mai mică, care era tot așa de frumoasă și mama ei o chema Zloboga. Țărăncăra pe fie-sa, însă îi era groază de Dobrunca, fiindcă Dobrunca era așa de frumoasă pe care era de urâtă sora-sa. Buna Dobrunca nici nu măcar, că e frumoasă; de aceea nici nu pricepe, pentru ce se infuria mama ei vitrigă, că o vedea. Biata copilă făcea toată treaba în casă, ea mătura, gătea bucatele, spăla rufe, țesea, cosea iarba, îngrijea vaca. Zloboga se boarește, adică nu pune mâna pe nimic. Dobrunca muncea cu drag și primea ocările blândețea mielului. Nimic nu îmbuna pe măș, fiindcă fiecare zi, care trecea, făcea pe cea mare mai frumoasă și pe cea mai mică mai urâtă.

— Au crescut amândouă, își zise țărăncă în duul său; au să vie pețitorii de acum încolo și unul n'are să vrea să ia pe fata mea când o vede pe ticăloasa de Dobrunca. Trebuie cu orice preț să mă scap de ea.

Într-o zi — era pe la jumătatea lui Ianuarie — Zloboga pofți micșunele.

— Să te duci, Dobrunco, să-mi culegi micșunele din pădure, ca să mă gătesc cu ele.

— O! Doamne! sora! ce idee! Dar se gătesc micșunele, sub zăpadă?

— Tac!, proasto! zise urfita; fă cum îți spun. Dacă nu te duci în pădure și dacă nu-mi culegi micșunele te bat de te fac piftie.

Mama luă pe Dobrunca d'o aripă și o zvirlă afară și trase zăvorul la ușe.

Biata fată plecă plângând. Peste tot locul numai zăpadă; nici o părtie nu se vedea. Dobrunca pierdu drumul, flămânzi, începu să mure de frig. Se rugă lui Dumnezeu s'o scape viața asta ticăloasă.

De odată zări o lumină departe. Mergea spre munte, se suie, ajunge pe vârful unui munte.

Acolo era un foc mare, înprejurul focului erau douăsprezece pietre și pe fiecare piatră seșea câte un om înfășurat într-o mantă mare și pe cap cu o glugă lăsată până pe urechi.

Trei: aveau mantale albe, trei le aveau verzi ca iarba; trei le aveau galbene ca spicul copt și trei le aveau violete ca strugurii. Acestea douăsprezece figuri, cari se uitau la foc erau cele douăsprezece luni ale anului.

Dobrunca cunoscă pe Ianuarie după barba lui lungă albă. El ținea un băț în mână. Biata fată se sperie: s'apropie însă și zise cu șifală:

— Bunii mei domni, dați-mi voie să mă încălzesc la focul dumneavoastră, am înghețat de frig.

Ianuarie făcu un semn din cap.

— Pentru ce ai venit aci, fata mea, ce cauți?

— Am venit să caut micșunele.

— Nu e vremea micșunelor acum pe așa zăpadă mare! răspuse Ianuarie cu glasul lui de viscol.

— Știu, răspuse fata, însă sora mea și mama au să mă znopească de bătae, dacă nu le voi aduce micșunele. Bunii mei domni îndreptați-mă unde-vă să găsec micșunele.

Bătrânul Ianuarie se sculă și zise unui tinar cu glugă verde dându-i bățul în mână:

— Frate Marie, asta te privește pe tine.

Martie se sculă îndată și atăță focul cu bățul. Îndată țâșnește flacăra, zăpada se topește, pe rămurii se ivesc muguri, iarba înverzește, florile răsar, micșunele înfloresc. Este primăvară.

— Culege iute micșunele, copila mea, zice Martie.

Dobrunca culege un mănunchiu gros, mulțumește celor douăsprezece luni și aleargă voioasă acasă.

Zloboga și maștera încremenesc, când văd micșunele. Mirosul lor îmbată.

— Unde le ai găsit? întrebă Zloboga cu dispreț.

— Sus pe munte, răspuse Dobrunca.

Zloboga se găti cu micșunele și nu mulțumi sorei sale.

A doua zi Zloboga pofți să mănânce fragi.

— Dute să-mi culegi fragi din pădure! zise ea sorei sale mai mare. Dacă nu vii cu un paner cu fragi te fac piftie.

Muma luă pe Dobrunca d'o mână și o zvirlă afară și trase zăvoarele la ușe.

Biata fată plecă iar în pădure căutând în toate părțile lumina din ajun.

Cele douăsprezece luni seșeau la locurile lor.

— Bunii mei domni, dați-mi voie să mă încălzesc la focul dumneavoastră, am înghețat de frig.

— Pentru ce ai venit iar? o întrebă Ianuarie.

— Caut fragi.

— Fragile nu cresc sub zăpadă! răspuse Ianuarie cu glasul lui de viscol.

— Știu, răspuse fata întristată; însă mama și sora-mea au să mă bată rău, dacă nu le duc fragi. Bunii mei domni, spuneți-mi în ce loc pot să găsec fragi.

Bătrânul Ianuarie se sculă și dând bastonul lui unui om cu gluga blondă îi zise:

— Frate Iunie, asta te privește.

Iunie se sculă și atăță focul cu bățul.

Îndată țâșnește flacăra, se topește zăpada, pământul înverzește, arborii se îmbracă în frunze, păsările cântă, florile înfloresc, este vara. Mii de mii de stelute albe zmâlțează iarba, pe urmă se schimbă în fragi, cari strălucesc ca rubinele.

Culege iute copila mea, zise Iunie.

Dobrunca își umpluse șorțul. Mulțumește celor douăsprezece luni și fuge veselă acasă.

A treia zi Zloboga pofți să mănânce mere roșii. Iar amenință pe sora sa, iar o ocărește, iar o gonește. Dobrunca aleargă sus pe munte, găsește iar pe cele douăsprezece luni înprejurul focului.

— Iar ai venit, copila mea, îi zise Ianuarie făcându-i loc lângă foc.

Dobrunca începu să plângă și să-i spue, că sora sa a pofțit să mănânce mere roșii și că dacă nu-i va duce, are să fie bătută rău.

— Frate Septembrie, asta te privește... zise Ianuarie unui om cu gluga violetă.

Septembrie se sculă și atăță focul. Flacăra țâșnește, zăpada se topește, pe arborii se ivesc frunze galbene, cari se scutur suflăte de vânt, e toamnă. Nu sunt alte flori, de cât niște garoafe, niște mușetel. Dobrunca nu vede de cât ce caută: un măr cu mere roșii.

— Scutură iute pomul, copila mea, zise Septembrie.

Fata scutură mărul odată și la picioare-i pică un măr.

— Pentru ce ai adus numai două mere? le ai mîncat pe drum pe celelalte?

— Eu sora? nici n'am gustat măcar, n'am avut voie să scutur mărul, de cât de două ori.

— Să te trăsnească Dumnezeu! îi zise Zloboga.

Și bate pe soră-sa, care fuge plângând.

Ticăloasa mușcă dintr'un măr; nici odată nu mai gustase ea ceva așa de delicat.

Voi acum să aibă mai multe mere.

Zloboga îmbracă îndată o scurteică lungă, se îmbrobodește bine și pleacă spre pădure să culeagă mere.

Pământul era acoperit cu zăpadă, nici o părtie nu se vedea.

Zloboga pierde drumul, însă pofta și fudalia o împing înainte.

Zărește o lumină în depărtare sue muntele și găsi pe cele douăsprezece luni șezând împrejurul focului.

Fără să le ceară voie se așează jos lângă foc.

— Ce cauți aici? Ce vrei? Unde te duci? o întreabă Ianuarie, foarte sec.

— Ce-ți pasă ție, nebulule! răspuse Zloboga.

„Nu ai voie să ști de unde vii, nici unde mă duc.

Și se infundă în pădure

Ianuarie încruntă sprinceană și ridică bastonul d'asupra capului. Într-o clipă se întunecă cerul, focul se stinge, ninge, viscolește.

Zloboga nu mai vede înaintea ochilor și caută în zădar să se întorcă.

Ninge tot mai des, viscolul e groaznic.

Strigă pe muma ei, blestemă pe sora-sa, blestemă pe Dumnezeu. Zăpada iar se înteste, crivățul o înghiață. Zloboga cade. Zăpada o îngroapă.

Muma văzând, că trece vremea pleacă să și caute fata în pădure. Strigă pe fie-sa.

Ninge grozav, crivățul o înghiață, o culcă zăpada o îngroapă.

Tocmai în primăvară fură găsite corpurile lor în pădure.

Dobrunca rămase stăpână pe case, pe vacă și pe livele.

O fată, care are casă și câmp de arătură, nu rămâne fată.

Dobrunca se mărită în curând cu un moșier bogat, care o iubește.

Cele douăsprezece luni nu părăsiră pe copila lor.

Și iarna crivățul șucră și când se cutremur geamurile bătrânul Ianuarie vine și astupă cu zăpadă toate crăpăturile casei, pentru ca să nu răzbească frigul în casă.

Așa trăi Dobrunca, tot-d'anna bună și fericită, avind, cum zice proverbul, iarna la ușe, vara în hambare, toamna în pivniță și primăvara în inimă.

I. S. S.

Redactor responsabil: Sever Boeu.

Editor-proprietar: George Nichla.

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;

consultă zilnic dela 8—12 a.m.

și dela 3—6 p. m. — — în

BAILE HERCULANE
(HERCULESFURDÓ)

Rog pe ori-cine să bine-volască a se convinge ce bine și ce ieftin își poate procura de la mine ori-ce orologiu și giuvaerice din argint și aur curat de 14 carate.

— A R A D, Piața Libertății —
lângă edificiul teatrului vechiu.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.

Amun!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad, — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o **Austrungaria, Germania și America** o o
mă aflu în plăcută poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase. o—o—o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stărmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șelitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigări mii și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinărilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrol, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparațiuni de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Asigurați contra griudinei: cucuruzul, grăul, secara, ovézul și toate plantele economice!

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.
A BANCII GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE
„TRANSYLVANIA“
primesc oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichș, Bihor, Cenad, Caraș-Severn, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fete, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—100 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplată;
2. In ramul focului: clădiri de tot felul, mobilă, mărfuri, produse de câmp ș. a.
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, revizite ș. a. prin spargere;
4. Contra griudinei: grân, seceră, orz, cucuruz, ovéz, via (vinea), plante industriale: cânopă, in, hîmă, nutreturi, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cerceale mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transylvania“ în Arad.

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 898.

498 — 168

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Asigurați contra focului: case, bucate, mobilă, vestimenta, mărfuri!

Antrepriza arădană de comunicație cu automobilul.

Subsemnații după modelul străinătății și a capitalei, pe baza concesiunii primită prin decusul 12686 din 1905 dela municipiul orașului liber regesc Arad, înființăm pe teritoriul orașului Arad

o comunicație de automobil.

La aceasta, în toate privințele importantă și împlinind o simțită exigență și totodată foarte rentabilă întreprindere, invităm prin aceasta toate clasele publicului orașului Arad. Cetățenii își fac loruși servicii creându-și un mijloc de comunicație repede, sigur și curat.

Obiectul întreprinderii: **comunicație de automobil și susținerea ei.**

Capitalul fundamental constă din 1000 acțiuni a 100 cor. valoare nominală, prin urmare 100,000 cor. Terminul subscrierilor până la 22 Iuliu 1905.

Întreprinderea pornește cu șase trăsuri și deocamdată circulația va fi introdusă pe linia dela gară până pe piața Libertății; în scurtă vreme însă întreprinderea prin o ridicare corespunzătoare a capitalului de acțiuni, se va estinde și pe celelalte linii acomodate ale orașului, ș. a. în Bujac, pădurea Ciala, Pădurice, Aradul-nou etc. — La semnarea acțiunilor este a se plăti 10 0/0 în numerar de fiecare acție, 4 0/0 la 1 August a. crt. și 50 0/0 la 15 Oct. a. crt. — Semnarea de acțiuni se face în Arad, la institutele următoare de bănci: »Arad-esanádi Gazdasági tp.«, »Aradl Ipar- és Népbank«, »Victoria« și în Aradul-nou la »Ujaradi takarékpénztár«.

Arad, 10 Iuliu 1905.

Péterffy Antal m. p.

Kohn S. N. m. p.

Rudas Samu m. p.